

JÜRI MÄLUMÄNG 2019/2020

5.osavõistlus 08.01.2020

Küsimused Kaido Floren, Toomas Lokk, Ants Põldoja, Marko Siil, Janno Toots

1. Juba kaheksas film ilmus 2019. aastal õudusfilmi Child's Play (originaal valmis 1988) järjena. Nukk Chucky, kes ärkab ellu ja terroriseerib inimesi, sai viimases filmis oma hääle sellelt mehelt, keda näete vasakul. **Kellega on tegemist?** Ühe punkti saab, kui nimetate tema kuulsaima rolli, mille ta tegi 1970ndatel ja 80ndatel aastatel.

2. Seda riiklikku ametikohta on senini täitnud 4 isikut: 1995-2001 Leonard Tammik, 2001-2003 ja 2006-2017, 2003-2006 Raivo Paavo ja alates 01.03.2017 Meelis Virkebau. Palume märkida **ametikoht** ja **isik**, kes on olnud selles ametis kahel korral, kokku üle tosina aasta. (1 õige = 1 punkt)

3. Äsja lõppenud **murdmaasuusatajate** 14. Tour de Skil on olnud üks osaleja (sünd 1980), kes on võistelnud neil kõigil (s.o. aastatel 2006-2020). OM-del on küsitav võitnud teatesuusatamises kaks pronksi (2014, 2018), MM-del ühe (2015). MK-sarjas on saavutanud 10 poodiumikohta, sh ainsa esikoha 2008 Liberecis 11,4 km vabastiili sõidus. **Kes?** Kui sportlase nime ei tea, siis õige riigi eest saab 1 punkti.

4. Interneti otsingumootorite ajalugu saab tänavu 30-aastaseks. Praegu neist tuntuim ehk Google ei kuulu sugugi vanimate hulka, see otsingumootor loodi alles 1998. aastal. Ametlikel andmetel hakkas esimene otsingumootor, mille põhjal sai teatud nime sisaldavaid internetifaile otsida, tööle 10. septembril 1990. Talle pandi nimi selle põhjal, et internetiotsing meenutas justkui arhiivis tuhnimist. Mis oli selle esimese ametlikult tunnustatud **otsingumootori nimi?**

5. Küsitav ei armastanud kanda parukat nagu tema suur vastanegi. Oma 175 sentimeetrist paistis ta veelgi pikemana, sest oli hea rühiga, sale ja mh ratsutas alati sirge seljaga ning käitus pidulikel puhkudel väarikalt. Naistega ta tõenäoliselt tegemist ei teinudki ning igal juhul ei abiellunud ta kunagi. Ohvitserid kritiseerisid küsitava kalduvust ülemäära riskida, aga sõdurid armastasid tema isiklikku vaprust. 1939. aastal kingiti *Führerile* 50. sünnipäevaks küsitava statuett, sest tollal peeti teda germaani rassi kõlbelis-vaimse ideaali traagiliseks eestvõitlejaks. **Kes?**

6. Küsime ulme/fantaasia ja nn kõrgkirjanduse piiril balansseerivat **inglise kirjanikku**, kelle mahukad, tihti mitme eri tegelase vaatepunktist jutustatud romaanid on kahel korral nomineeritud Bookeri kirjandusauhinna lühinimekirja. Kolm romaani („Varikirjas“, „Pilveatlas“, „Luukellad“) on ilmunud tänuväärselt ka eesti keeles Varraku sarjas "Moodne aeg". Aastal 2012 tehti ühest neist meiegi teles näidatud esindusliku näitlejaansambliga (Tom Hanks, Halle Berry, Jim Broadbent, Hugh Grant) eepiline ulmefilm. Samal aastal külastas küsitu ka kirjandusfestivali HeadRead Tallinnas. Kellest jutt?

7. Paljud eestlasedki on ette võtnud palverännu Santiago de Compostelasse, mis oli juba keskajal Jeruusalemma ja Rooma järel üheks kõige populaarsemaks palverännakute sihtpaigaks. Pole ime, et see paik ongi pühendatud palverändurite kaitsjale, kelle eestkoste alla kuuluvad ka apteekrid, ravitsejad, sepad ja rüütlid. Ta on nelja hispaaniakeelse riigi patroon. Ühe legendi kohaselt triivisid tema säilmed Hispaaniasse paadiga, kuhu need pärast hukkamist olid pandud, teise legendi kohaselt käis ta ka ise Hispaanias jutlustamas. Eestiski leidub temale pühendatud kirikuid. Küsime, milline tänapäevane **mehenimi**, mida on kandnud ka mõned meie ministrid, tuleneb selle pühaku nimest.

8. Paul Keres on üks kolmest maletajast kes pole tulnud kunagi maailmameistriks, aga on võitnud pika ajakontrolliga partiis üheksat maailmameistriks tulnut (kokku on klassikalises arvestuses maailmameistreid 16, nende hulka ei loeta Halifmani, Ponomarjovi, Kasimdzanovit ega Topalovit). Mõlemad küsitavad (üks surnud, teine elus, sünd 1953 Lvivis) on tulnud 4-1 korral NSV Liidu meistriks ning mõlemad on osalenud ka Pühajärve *handicap* kiirmaleturniiridel. Nimetage need **2 maletajat**, maailmameistrite alistajad. 1 õige 1 punkt

9. Mis **teater**? Tegutseb aastast 1987 ja mängib vaid kultuuriloolisi lavastusi. Mängukavas on teatrisaali- ja kohvikuetendused. Kodulava asub Eesti Rahvusraamatukogus. Tekstide autor, lavastaja ja teatri juht on Heidi Sarapuu, kes pälvis 2013. aastal Vabariigi Presidendilt Valgetähe neljanda klassi ordeni. Muusikajuht Hain Hõlpus. Näitlejatest on kaastatud sel hooajal Peeter Kaljumäe, Urmas Põldma (Rahvusoper Estonia), Priit Volmer (Rahvusoper Estonia), René Soom (Rahvusoper Estonia), Egon Nuter (Tallinna Linnateater), Liina Tennosaar, Mati Turi, Artur Raidmets, Helin-Mari Arder, Ele Raik ja Toomas Tross.

10. **Kes laulab** (1929-1978)?

Näete ka temale 2017. aastal püstitatud mälestuskuju Euroopa pealinnas.

11. Roger Federer võitis oma esimese slämmiturniiri aastal 2003 ja seni viimase aastal 2018. Kui võtta sisse muud ATP turniirid, siis on Federeri esimese (2001) ja viimase (2019) võidu vahe üle 18 aasta. Kuid tennis on olnud üks palju pikaajalisema karjääriga võitja. See mees võitis oma esimese slämmiturniiri aastal 1953 ja viimase 1972 (finaalis mängis veel 1974 Wimbledonis, kui oli 39-aastane). Tema muude rahvusvaheliste turniirivõitude loetelu ulatub 1951. aastast 1977ndani (42 aasta vanuses). Kuna see mees mängis aastatel 1957-1967 profina, siis seal olid ka oma suure slämmi turniirid ja nende võitudega koos oleks ta 23 slämmitiitliga maailma kõigi aegade edukaim, ent neid siiski statistikas ei arvestata. Alates 1968 muutusid kõik turniirid proffidele avatuks ja pärast seda ta võitis neli slämmiturniiri ja mängis neljas finaalis. Kes on see erakordselt pikaajalise karjääriga tennisist (pildil)?

12. Euroopa ühel suurel jõel (pikkus 812 km) on teiste hulgas eestipäraste nimedega lisajõed Ain ja Arve. Oma ülemjooksul voolab 200 km pikkune Arve läbi ka ühest olümpialinnast (pildil). Millise jõe lisajõgedega on tegemist?

13. Réunionil elanud ori Edmond Albius avastas 19. sajandi keskel 12-aastaselt, kuidas ühe taime õisi käsitsi tolmeldada. Tänu sellele on tänapäeval laialdaselt kättesaadav üks maitseaine, mis on endiselt üks kallimaid maailmas. Maitseaine allikaks olev taim kandis enne seda vilja vaid Ladina-Ameerikas, kust see pärit on ning kus seda tolmeldasid putukad. Mis **maitseaine**?

14. Mis **ese** oli Teise maailmasõja ajal norralaste solidaarsuse ja vastupanu sümbol? Kõigepealt hakkasid seda kandma Oslo ülikooli tudengid, et näidata oma meelsust Saksa okupantide ja kvisingite vastu?

15. Meie põhiseadusegagi kaitstavas eesti keeles on teatavasti viis kõneviisi, mille nimed võõrsõnades on: indikatiiv, konditsionaal, imperatiiv, kvotatiiv ja jussiiv. Esimesed kolm on üsna ilmsed, seepärast küsime, mis on **viimase kahe (kvotatiiv ja jussiiv) kõneviisi** eestikeelsed nimetused.

16. Oskar Kallas oli olnud paar kuud Eesti saadik Soomes, kui ta saatis 3. detsembril 1920 kirja Tartu Ülikooli kuraatorile Peeter Põllule. „Varemalt kirjutasin Rektorile ja palusin Tartu ülikooli vastuvõtta 2 soomlast, keda töömaterjali (...) puudus Helsingis töötamast takistab. Ruumide puudusel ei võidud neid vastu võtta. Nüüd palub minu kaudu Soome presidendi tütar, neiu Elli Ståhlberg küsida, kas võiks Tartust saada prääpareerimiseks **ühe** Toetan seda palvet ja kui vähegi võimalik, palun täita. ... võiks äratuua minu tütar Laine, kes jõuluvaheajaks siia tuleb.“ **Mida** palus Kallas Soome presidendi tütrele saata?

17. Piltide järgi paistab tuttav lugu, aga **mis tähestikuga** on selles 2005. aastal ilmunud raamatus tegu?

18. Ripsmetušš on paljudes võõrkeeltes tuntud kui *mascara*. Kuigi sõna päritolu kohta on erinevaid versioone, siis maakaardilt leiab ühe sellenimelise, üle 100 000 elanikuga linna. Mis **riigis** asub Mascara (mitte Mascaras), mis on ka samanimelise omavalitsusüksuse keskus?

19. Eriti just viimasel ajal on tänu dopinguproovide järelkontrolli võimalusele olümpiamedal ära võetud paljudelt patustajatelt. Kokku tervelt 43 Venemaa atleeti on sel põhjusel oma autasust ilma jäänud. Millised **riigid** jagavad aga selles arvestuses 2.-3. kohta 11 äravõetud medaliga? Üks õige annab ühe punkti.

20. Eelmisel korral oli üks küsimus Werner Herzogi 1982. aasta filmi “Fitzcarraldo” nimegelase prototüübi kohta. Nüüd uuesti Herzogi tegemiste kohta. 1972. aastal valmis tal film “Aguirre, Jumala viha” Klaus Kinskiga peaosas. Küsime filmi heliriba loonud *Krautrocki ansamblit*, mille nimi läheb hästi kokku filmi olustikuga.

21. Nagu näiteks Jaapanis, Brasiilias, Kreekas ja mujalgi, on ka Eesti tsiviilõiguses Saksamaa Bürgerliche Gesetzbuchi eeskujul kasutusel nn viie raamatu süsteem ehk pandektiline süsteem, mis pärineb juba keiser Justinianuse käsul 6. sajandil koostatud Digestaest. Nendeks "raamatuteks" ehk seadusteks on meil tsiviilseadustiku üldosa seadus (1994), pärimisseadus (1996, 2008), perekonnaseadus (1994, 2009) ja kaks küsitavat, mis hakkasid kehtima vastavalt 1993. ja 2002. aastal. Nimetage need **kaks**, ka praegu kehtivat ja rohkesti kasutatavat **seadust**. 1 õige 1 punkt

22. Gil Gunderson, Frank Grimes, Artie Ziff, Bernice Hibbert, Frank Grimes, Martha Quimby, Kearney Zzyzwicz, Hans Moleman. **Mis ühendab** elnimetatuid?

23. Saksamaa suuruselt teine järv on natuke rohkem kui poole väiksem Eesti teisest järvest ehk Võrtsjärvest. 117 km² pindalaga järve kallal on meie Võrtsjärvega sarnaselt enamasti madal, kuid järv ise viis korda sügavam (max 31 m). Paikneb Mecklenburg-Vorpommerni lõunaosa soises piirkonnas, samanimelise rahvuspargi keskusest (Waren) lõuna pool. Asus mandrijää maksimaalse leviala kõige lõunapoolsemas servas. Mis **järv**?

24. **Kelle** luuletused Vari ja Nii ta lahkus...?

Ka Pelgulinnas polnud pelgupaika,
nii nagu rahu polnud Rahumäel.
Mis teha siis, kui ükski nõu ei aita?
Ta süütab suitsu väriseval käel.
Õõudus selja taga vangimajad
ja Noa ning Kõie, Võrgu tänavad.
Peenkurba rõskust kontidesse sajab
ja raskelt ringutavad Rannaväravad,
kus vettind hoove pidi kasse hiilib.
Ei ole armastusel asu vist.
Ta õlgu vapustavad tuuleiilid.
Ta tuleb armukese juurest agulist.

Nii ta lahkus vastse koidu kumal –
tulemeelne, tuhatkeelne mees.
Ja mu hingepõrgus tantsiv jumal
laulis, naeris, valules ning kees.

Oo, ta käte pühitsetud kirkus!
Oo, see õnnistav ning hirmus võim!
Väljas taarub aga turg ja tsirkus,
valimatu rõõm ning röve sõim.

25. Kes on see **naiskunstnik**, kelle teoseid näete?

Graafik, sündinud 1945. aastal Tallinnas. Õppis aastatel 1964-70 ERKI-s. Töötanud Tallinnas 1970–78 kirjastuse Eesti Raamat mittekoosseisulise kunstnikuna, seejärel vabakunstnikuna. Aastast 1973 Kunstnike Liidu liige. Alustas omapärasel tehnikas kuivnõelagravüüridega, millel kujundid moodustuvad paralleeljoontest. Iseloomulikud on kujutatava täpne edasiandmine ja romantiline tundetoon. Aastast 1985 on peamine koloreeritud värvilito, kujutusviis on muutunud üldistavamaks ja dekoratiivsemaks, lisandunud on arhitektuurivisioonid. Näitused alates aastast 1970.

Lõikumised III, 2010

Sümbioos I, 2005

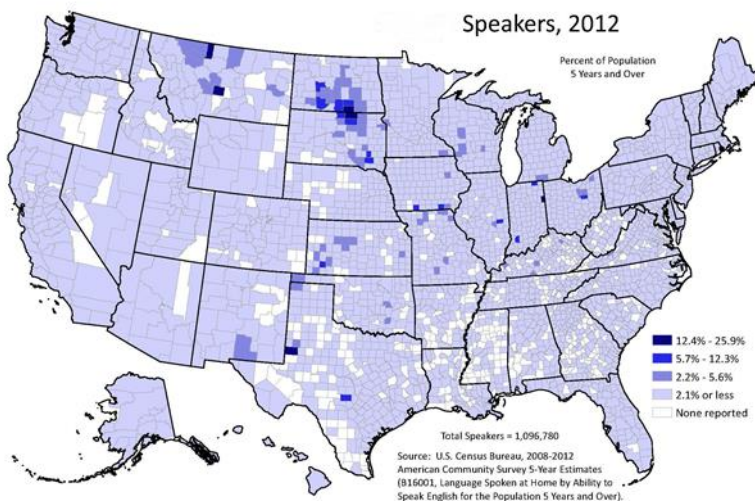
Kala V, 1999

26. Algselt Hollandi RTLi kanalil, hiljem Saksamaal ja paljudes teistes riikides läks tele-eeetrisse *reality*-show "Adam otsib Eevat", kus ihualasti kuulsusejanulised paradiisirannas paarilist otsisid. Saksamaa show esimesed hooajad filmiti Prantsuse Polüneesias asuval Tikehau atollil. Atoll on ka kandnud nime Krusenstern, mis pandi loomulikult Adam Johanni järgi. Kuid 25. aprillil 1816 ei avastanud eurooplaste jaoks atollil mitte von Krusenstern, vaid üks teine Eestiga seotud **maadeavastaja**. Kes?

27. Ajalehes Teataja ilmus 1992. aastal kuulutus, et sama aasta 30. augustil laulatati küsitav isik Karlbergi lossis Viveka Holmbergiga. 03. mail 1968 sündinud tippjuht on lõpetanud Stockholmi ülikooli majanduse alal ning on töötanud telefonifirmas Telia aastast 2009. Telia grupp nimetas ta 12. septembril 2019 juhatuse esimehe kohusetäitjaks, enne seda oli ta grupi finantsjuht. Mis on Telia eesotsas oleva **mehe nimi**?

28. Millise **keele** levialaga on tegemist USA-s? Kõige rohkem on selle keele rääkijaid Põhja- ja Lõuna-Dakota piirialal asuvates maakondades (kuni 25% elanikest räägib seda keelt, lisaks loomulikult räägivad nad ka inglise keelt).

29. Kõik me oleme kuulnud Henry VIII kuuest naisest, ehkki formaaljuriidiliselt oli ta abiellus siiski vaid kolm korda. Meie aga küsime **Euroopa valitsejat**, kes abiellus oma 37 aasta pikkuse valitsemisaja jooksul ametlikult seitse korda. Tõsi küll, viimasel kolmel abikaasal ei olnud enam vaimulike heakskiitu, kuna kanooniline doktriin lubas abielluda kolm korda, kui eelmistest abieludest on veel elusolevaid lapsi. Neljas abielu oli siiski kiriklik, kuna kolmandat, napilt kolm nädalat kestnud abielu, ei olevat kunagi "täide viidud". Kokku oli valitseja abiellus 29 aastat, kuid seitsmest abielust viis leidsid aset tema viimase 13 eluaasta jooksul. Kaasaegsete allikate kohaselt viidi vähemalt mõne abielu puhul pruudi leidmiseks läbi üleriigiline "konkurss". Kes?

30. **Helilooja ja muusikateos?** 1 õige 1 punkt

31. Kes on nende **mälestuste autor**?

"Adolf Hitleri teisikud.

Kui palju oli Adolf Hitleril teisikuid, seda ei tea keegi. Füüreri punker kubises teisikutest. Hitlerid seisid iga nurga peal, sabatasid puhvetis, jõlkusid koridorides ja pommisid möödujatelt suitsu. Omainimesed olid nendega harjunud ega pannud teisikuid õieti täheleegi, aga kui majja sattus võõraid, leidis aset küllatki ebameeldivaid intsidente. Benito Mussolini sai närvivapustuse, kui riigivisiidile tülles leidis end vastamisi tervelt seitsme Adolf Hitleriga. Duce ei toibunud sellest šokist enam kunagi..."

32. 2018. aasta jalgpalli MM-võistlustel juhtus üsna harvaesinev lugu, et eelmise MM-i neljast paremast riigist (Saksamaa, Argentiina, Holland, Brasiilia) ei pääsenud ükski nelja tugevama hulka. Millal enne seda viimast korda toimus täielik esineliku meeskondade vahetumine (st mis **aastal** oli esinelik täielikult uus võrreldes eelmise MM-iga)?

33. Euroopas on 10 riiki (Kasahstan arvesse ei lähe), mille lippudel pole punast värvi. Territooriumilt suurimad on Ukraina, Rootsi ja Soome, Eesti on 7. kohal. Nimetage aga **3 Euroopa riiki**, mis jäävad Soome ja Eesti vahele! 2 õiget 1 punkt

34. Piltidel olev **lind** (*Plectrophenax nivalis*) on Eestis tavaline läbirändaja märtsis-aprillis ja oktoobris-novembris ning vähearvukas talvituja (kuni 1000 isendit). Isaslind on lihtsalt äratuntav - ta on üleni valge, ainult selg on must. Emasel on selg hall, peas, põskedel ja rinnal on hallikad triibud. Talvel on sulestik roostekarva, pruuni ja valge segu pealpoolega ja valge ja heleda roostekarva seguse alapoolega. Isastel on talviti tiibadel rohkem valget kui emastel. Nokk on kollane musta tipuga, pesitsushooajal isaste nokk on üleni must. Tegutseb salkadena, teeservades ja põldudel võib näha isegi sadadest isenditest koosnevaid parvi. Parvedes on selge hierarhia. Toitu otsivad peamiselt maapinnalt, võib sooritada ka hüppeid mõne kõrgema taimede küljest seemnete kättesaamiseks. Mis linnust on jutt?

35. Kui Eestis oleks ametlikult kasutusel ladina keel, siis kohtaks avaliku ja privaatse ruumi piiril üsna tihti silti „*Cave canem!*”, lühendatult CC. Võro keelen olõssi lühend PP. **Mida tähendab** *Cave canem*? Vastata võib nii eesti keeles kui võro keelen!

36. Küsitav kunstnikupojast ansambli Ultramelanhool laulja kogus laiemat tuntuust 2013. aastal ilmunud fantastilise kultusromaaniga „Püha ja õudne lõhn“. Hiljem on edukalt tegutsenud arvutimängunduses. **Kes?**

37. Pealkiri 18.oktoobri 2019 ajalehest Äripäev: „..... ja on kurjategijate sõdurid“. **Keda pidas silmas** uuriva ajakirjanduse organisatsiooni OCCRP (Organized Crime and Corruption Reporting Project) üks asutaja Drew Sullivan? 1 õige 1 punkt

38. Kuu aega tagasi sõlmis Saaremaa laevahitusfirma Baltic Workboats (BWB) ühe riigi politseiga 50 miljoni euro suuruse lepingu 14 patrull-laeva ehitamiseks. See on 40 miljoni eurose aastakäibega firma ajaloo suurim tellimus. Mis **riik** sellise tellimuse tegi? Sel ligi 5-miljonilise rahvaarvuga, eestlastelegi puhkusesihtkohana tuntud riigil olümpiamedal puudub, samuti pole kunagi osaletud jalgpalli MM-finaalturniiril (FIFA reitingus hetkel 82.kohal, Eesti nt 103.).

39. Üsna suur osa palju kiidetud „Tõest ja õigusest“ filmiti Võrumaal Eesti lõunapiiri lähedale püsti pandud nn Filmi Vargamäel. Siiski pole see esimene väga head vastuvõttu leidnud film, mis Võrumaal tehtud. Veidi üle 40 aasta tagasi esilinastus debüütfilm, mis võeti tervenisti üles Võrumaal. See filmiti Haanja külanõukogu Mahtja külas Ala-Mahtjal, kus peaaegu hävinud talukohale ehitati üles väga tõepärased taluhooned. Suur osa filmi tegevusest toimubki Mahtjamäe talus. Lisaks tehti mõned võtted teistes lähedal asuvates Võrumaa kohtades. Räägitakse, et rõhutamaks olustiku süngust, laskis lavastaja sügisel peamise võttekoha ümber olevale metsale puistata tuhka, et tegevust ümbritsevad värvid ei oleks liiga kirkad. Filmi kiideti nii vaatajate kui kriitikute poolt. Isegi Moskvast oldi sellega rahul. **Mis film ja kes oli lavastaja?** 1 õige 1 punkt

40. Kuulete Kesk- ja Lõuna-Ameerikas elava *Alouatta* perekonna esindajaid. **Keda kuulete?**

41. Suurem osa Eesti kirikutest on kas luterlikud või õigeusu kirikud. Üks erand on aga Tallinnas asuv Jaani Seegi kirik, mis 1994. aastast kuulub Apostliku Kiriku Eesti Püha Gregoriuse Kogudusele. Millise **riigi** nimi tuleks punktiirile kirjutada?

42. Selle kaubamärgi taotlemise, väljastamise ja kasutamise reglemendi järgi saavad seda taotleda ühes teatud valdkonnas tegutsevad Vana-Võromaa ettevõtjad. Kaubamärk on registreeritud Eesti Patendiametis kauba- ja teenindusmärkide registris numbriga 48924. Taotlusi kaubamärgi saamiseks ja kaubamärke annab välja Võrumaa Talupidajate Liidu juures tegutsev komisjon. Kaubamärki antakse vaid kvaliteetsele toodangule. Kaubamärgiga sama nime kandvat (kaubandus)üritust on Võrus korraldatud juba kümme korda, viimati läinud aasta 9. novembril. Milline **kaubamärk**?

43. Kes tänastest **Riigikogu liikmetest**, endistest ministritest peituvad alljärgnevate nimede taga (2 õiget 1 punkt):

Kirke Tong
Kairi Kintsu
Raili Mursa

44. Selle perekonna rariteetsemateks võsudeks on Double Black Label, Swing, Honour, Premier, King George V, XR 21, Odyssey. Mis **perekonnaga** on tegu?

45. Piltidel olev Eesti Draamateatri **näitleja** on sündinud 1992 Kuressaares, 2016 lõpetas EMTA-s lavakunstikooli. Hetkel mängib kaasa lavastustes Eesti matus, Ivanov, Lohe needus, Rahvavaenlane, Väikekodanlased ja Väljaheitmine. Osalenud teleseriaalides Kelgukoerad, Alpimaja ja Mustad lesed. Pälvinud 2015 Voldemar Panso nimelise auhinna, 2017 Kristallkingakese auhinna, 2018 Eesti Draamateatri kolleegipremia Väike Ants naiskõrvalosatäitjale. **Kes?** Tema gümnaasiumiaegne näiteringi juhendaja Rita Ilves on aastal 2015 öelnud: „Ampluaa poolest võiks ta olla heas mõttes kõige tegija. Juba kooliajast mäletan, et Liisa võis lugeda Liivi nii, et mul oli klomp kurgus ja seejärel mängida jõulist polkovniku leske. Teatrikoolis olevat ta teinud hiilgavalt Helgi Erilaidi ja sinna kõrvale Marju Lauristini. “Ekke Moori” etenduses mängis ta ühelt poolt Ekke ema Neenut ja teiselt poolt Pille-Riini. Kaks nii kardinaalselt erinevat rolli ühes etenduses! Järelikult ta on võimeline kõigeks.”

46. See Põlvemaal **Kanepi vallas asuv küla** (praegu 152 elanikku) sai oma nime 19. sajandil. Selle suure küla üht popsitalude rühma, mis asus Erastvere vallamaja ja koolimaja ligidal, hakati sajandi lõpul pilklikult kutsuma. Nime aluseks oli piiblist tuntud Mis küla?

47. Käesoleval hooajal osaleb korvpalli VTB Ühisliigas 13 meeskonda. Üheksa neist on Venemaa klubid. Peale Kalev/Cramo on esindatud veel **3 mitte-Venemaa linna** võistkonnad. Nimetage need linnad (kaks on Tallinnast rahvaarvult suuremad, kolmas aga on Tallinnast väiksem). 2 õiget = 1 punkt

48. *Orcinus orca* on delfiinlaste (*Delphinidae*) sugukonda kuuluv **vaalaline**. Isane on 7-9,8 m pikk, kaal 7-10 t; emane kuni 6,4 m pikk, kaal 4-6 t. Isase eluiga kuni 50 aastat, emasel kuni 100 aastat. Keha torpeedolaadne, seljal haiuime sarnane uim – isasel kuni 1,8 m kõrgune, emasel madalam ja kaarjam. Selg ja uimed mustad, kõht valge, külgedel mustal taustal valge laik, valge laik ka silma kohal. Suus 10-13 paari kuni 7,6 cm pikkusi hambaid. Sööstu ajal võib ujuda kiirusega kuni 50 km/h, tavaliselt ujub kiirusega 3-10 km/h. Moodustavad perekondi, mida juhib emane. Pered püsivad koos kogu eluaja. Tiinus kestab 14-15 kuud, poeg on sündides paari meetri pikkune ja kaalub kuni 180 kg. Kes on see **vee-elanik**?

49. Koobaltit esineb looduses mineraalides nagu kobaltiin, erütriin, glaukodoot, skutterudiit jt. Kuid peamiselt saadakse koobaltit kõrvalproduktina kahe metalli kaevandamisel. **Mis metallid** need on? 1 õige 1 punkt

50. Kes on kuuldava poliitiliselt äärmiselt mittekorrektse laulu **sõnade ja muusika autorid**? 1 õige 1 punkt